

سرشناسه: ناصری، علیگل، ۱۳۴۴-
عنوان و نام پدیدآور: مزاج شناسی در طب ایرانی - اسلامی /
نویسنده: علیگل ناصری.

مشخصات نشر: تهران: خیراندیش، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۱۱۳ ص.؛ جدول: ۱۷ × ۱۱ س.م.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۰۸۵-۴-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: اخلاط چهارگانه

موضوع: Four-fold humours*

موضوع: پزشکی اسلامی

موضوع: Medicine, Islamic*

موضوع: پزشکی سنتی

موضوع: Traditional medicine

موضوع: پزشکی سنتی -- نسخه ها و دستورالعمل ها

موضوع: Traditional medicine -- Formulae, receipts,
prescriptionse

موضوع: گیاه درمانی

موضوع: Herbs -- Therapeutic use

رده بندی کنگره: R ۴۵

رده بندی دیویی: ۶۱۰

شماره کتابشناسی ملی: ۷۶.۳۷۴۲

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

مزاج شناسی در طب ایرانی - اسلامی

خیراندیش

نویسنده: دکتر علیگل ناصری

زیرنظر: حکیم استاد حسین خیراندیش

ویراستار ادبی: خدیجه آسیمه

ناشر: خیراندیش

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۰۸۵-۴-۵

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

چاپ: اول تابستان ۱۴۰۰

چاپ و صحافی: کیهان گرافیک-صدقت

آدرس: جنت آباد شمالی، بلوار انصارالمهدی، مسجد

انصارالمهدی. طبقه اول / تلفن: ۲۴۸۶۷۳۴۷-۸

تمامی حقوق برای ناشر محفوظ است و هرگونه استفاده به هر شکل

بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است.

فهرست

مقدمه	۹
اهمیت مزاج شناسی	۱۱
مزاج شناسی سنگ بنای علوم انسانی	۱۷
انواع مزاج ها	۱۸
۱. مزاج لباس ها و پوشش ها	۱۸
۲. مزاج خانه و مکان	۱۸
۳. مزاج عطرها	۱۸
۴. مزاج رنگ ها	۱۹
۵. مزاج چهره ها	۱۹
۶. مزاج صداها (اصوات)	۲۰
۷. مزاج صداهای طبیعت	۲۰
۸. مزاج صداهای صنعتی	۲۰
۹. مزاج نواهای موسیقی	۲۱
۱۰. مزاج آوای معنوی	۲۱
۱۱. مزاج لحن و طنین صدا	۲۱
۱۲. مزاج آوای آسمانی	۲۲
۱۳. مزاج آوای قرآنی	۲۲
۱۴. مزاج دودها	۲۲

۲۳	۱۵. مزاج زخم ها
۲۳	۱۶. مزاج فلزات
۲۳	۱۷. مزاج سایه ها
۲۴	مزاج چیست؟
۲۶	ارکان
۲۶	آتش
۲۷	هوا
۲۸	آب
۲۸	خاک
۲۹	اخلاط
۳۴	ویژگی های و وظائف اخلاط کوناگون
۳۴	صفرای طبیعی
۳۶	خون طبیعی (دم)
۳۷	بلغم طبیعی
۳۹	سودای طبیعی
۴۰	راه های تشخیص مزاج
۴۰	لمس
۴۱	چاقی و لاغری
۴۱	مو

- ۴۱..... رنگ بدن
- ۴۱..... تأثیر گرفتن از سردی، گرمی، تری و خشکی
- ۴۲..... وضعیت اعضای بدن
- ۴۲..... خواب و بیداری
- ۴۲..... افعال
- ۴۲..... فضولات دفع شده
- ۴۳..... وضعیت روحی و معنوی
- ۴۳..... فاکتورهای شناخت مزاج بر اساس ساختار
- ۴۴..... فاکتورهای شناخت مزاج بر اساس عملکرد
- ۴۴..... ویژگی های کلی مزاج شناسی در صفراوی ها
- ۴۶..... ساختمان دهان در افراد صفراوی
- ۴۷..... وضعیت گردن در افراد صفراوی
- ۴۷..... اندازه پيشانی در افراد صفراوی
- ۴۷..... وضعیت موی سر در افراد صفراوی
- ۵۰..... وضعیت شانه، بازوان و قفسه سینه در افراد صفراوی
- ۵۲..... وضعیت عضلات در افراد صفراوی
- ۵۳..... استخوان بندی در افراد صفراوی
- ۵۳..... لمس در افراد صفراوی
- ۵۴..... تمایلات گوارشی و غذایی در افراد صفراوی
- ۵۵..... تمایلات رفتاری در افراد صفراوی

- ۵۶ تمایلات فکری و پنداری در افراد صفراوی
- ۵۸ تمایلات جنسی در افراد صفراوی
- ۵۸ بیماری جسمی در صفراوی ها
- ۵۹ ویژگی های کلی ساختار بدنی در افراد دموی معتدل
- ۶۱ پراکنندگی مو در افراد دموی
- ۶۳ تمایلات گوارشی و غذایی در افراد دموی
- ۶۵ تمایلات رفتاری در افراد دموی
- ۶۷ تمایلات جنسی در افراد دموی
- ۷۰ تمایلات فکری و پنداری در افراد دموی
- ۷۴ بیماری های جسمی در دموی ها
- ۷۵ ویژگی های کلی ساختار بدنی در دموی ها
- ۷۸ وضعیت قد در افراد بلغمی
- ۷۹ ساختمان صورت در افراد بلغمی
- ۸۰ وضعیت گونه و چانه در افراد بلغمی
- ۸۰ چینش دندان ها در افراد بلغمی
- ۸۰ لمس در افراد بلغمی
- ۸۱ رنگ لب در افراد بلغمی
- ۸۱ رنگ ناخن در افراد بلغمی
- ۸۱ تمایلات گوارشی و غذایی در افراد بلغمی
- ۸۲ تمایلات رفتاری در افراد بلغمی

* مقدمه

از جمله قانونمندی‌های حاکم بر نظام هستی، طراحی مزاج خلقت است که زندگی را سهل و بهره‌وری از آن را ممکن و میسر می‌کند. انسان‌ها در طول زندگی خود، از بدو تولد و طفولیت تا کهن سالی و پیری مزاجی متفاوت دارند که از گرمی و تری طفولیت تا سردی و تری دوران کهن سالی تغییر می‌کند. این تغییرات در فصول گوناگون، شکل جدید به خود می‌گیرند. بدن در موقعیت‌های گوناگون کره زمین، بنا به طبع آب و هوا و موقعیت جغرافیایی، نیازهای ویژه‌ای را از نظر غذایی طلب می‌کند؛ از این رو انسان باید برای حفظ تعادل مزاج خویش، در هر وضعیتی (جسمی، سنی، فصلی و جغرافیایی) حتی در وضعیت ویژه روانی، غذایی خاص تناول کند تا تعادل مزاجش حفظ شود و در حال سلامت باقی بماند. تشخیص مزاج در موقعیت‌های گوناگون، علمی است که در نظام طب اسلامی ایرانی مهم به شمار می‌آید.